

РАХУНКОВА ПАЛАТА

вул. М. Коцюбинського, 7, м. Київ, 01601, тел. (044) 298-75-02, 298-74-91, факс (044) 288-09-59
E-mail: rp@rp.gov.ua , сайт: https://rp.gov.ua , код згідно з ЄДРПОУ 00013540

09.06.2022 № 16-633

На № _____ від _____

Голові Державної регуляторної
служби України

Олексію КУЧЕРУ

Щодо результатів аудиту

Шановний пане Олексію!

На засіданні Рахункової палати 22.02.2022 розглянуто та затверджено Звіт про результати аудиту ефективності виконання повноважень державними органами щодо повноти нарахування і контролю за сплатою збору за видачу спеціальних дозволів на користування надрами та коштів від продажу таких дозволів і за підсумками обговорення прийнято рішення.

На виконання пункту 8 рішення Рахункової палати від 22.02.2022 № 3-2 повідомляємо про виявлені факти недотримання Державною службою геології та надр України (далі – Держгеонадра) законодавчо встановлених строків надання (продовження) дозволів, а також порушення вимог статті 34 Кодексу України про надра від 27.07.1994 № 132 (далі – Кодекс про надра) та статті 2 Закону України від 17.03.2011 № 3166 „Про центральні органи виконавчої влади” (далі – Закон № 3166).

Так, аудитом встановлено, що Держгеонадрами систематично порушувались вимоги пункту 8 Порядку надання спеціальних дозволів на користування надрами, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.05.2011 № 615 (далі – Порядок № 615), в частині дотримання строків прийняття рішення про надання дозволів без проведення аукціонів – від 14 до 183 днів (25 випадків), в одному випадку до 434 днів, та надання таких дозволів після сплати у повному обсязі збору за видачу спеціальних дозволів на користування надрами – від 1 до 461 дня (24 випадки).

Недотримання строків надання дозволів після прийняття Держгеонадрами відповідних рішень в основному зумовлено невизначенням у Порядку № 615 термінів підготовки надрокористувачами угод про умови користування ділянкою та перерахування ними плати за вторинну (оброблену) геологічну інформацію.

При цьому Держгеонадра пропозицій щодо врегулювання цього питання шляхом внесення змін до Порядку № 615 до Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України не подавало.

Також аудитом встановлено окремі випадки недотримання Держгеонадрами визначених пунктом 14 Порядку № 615 термінів прийняття рішення про продовження строку дії дозволів – від 8 до 133 календарних днів.

Держгеонадрами систематично порушувалися вимоги пункту 24 Порядку № 615 під час розгляду заяв надрокористувачів про продовження строку дії дозволів. Замість видання наказу про відмову у продовженні, надрокористувачам надсилалися листи, чим створювалися умови для повторного звернення, оскільки у разі видання наказу про відмову надрокористувач згідно з Порядком № 615 втрачає право на продовження строку дії дозволу.

Через невизначеність на законодавчому рівні підстав для відмови надрокористувачам у продовженні строку дії дозволів у разі наявності у них боргу з рентної плати за користування надрами або нездійснення діяльності з користування надрами протягом двох і більше років, Держгеонадрами строк дії таких дозволів продовжувався.

Крім того, згідно зі статтею 34 Кодексу про надра розмір плати за надання спеціальних дозволів на користування надрами визначається за результатами аукціону. У разі надання дозволу без проведення аукціону справляється збір, який розраховується виходячи з початкової ціни продажу такого дозволу на аукціоні. Початкова ціна продажу дозволу на аукціоні розраховується центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері геологічного вивчення та раціонального використання надр, виходячи з вартості запасів і ресурсів корисних копалин родовищ або ділянок надр відповідно до методики, встановленої Кабінетом Міністрів України.

Статтею 2 Закону № 3166 встановлено, що підприємства, установи та організації, що належать до сфери управління міністерств, інших центральних органів виконавчої влади, не можуть здійснювати владні повноваження, крім випадків, визначених законом.

Отже, відповідно до вимог Кодексу про надра та статті 2 Закону № 3166 розрахунок початкової ціни продажу дозволу має здійснюватися безпосередньо Держгеонадрами.

Водночас аудитом встановлено, що Держгеонадрами як центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері геологічного вивчення та раціонального використання надр, у порушення вимог статті 34 Кодексу про надра та статті 2 Закону № 3166 розрахунок початкової ціни продажу дозволу протягом 2020–2021 років безпосередньо не здійснювався.

Фактично до 01.04.2020 розрахунок здійснювався державним підприємством, що належало до сфери його управління (Український державний геологорозвідувальний інститут (УкрДГРІ) (державне підприємство)), за рахунок коштів надрокористувачів, після цієї дати – іншим державним підприємством (державне науково-виробниче підприємство

„Державний інформаційний геологічний фонд України” (далі – ДНВП „Геоінформ України”) за рахунок коштів державного бюджету на підставі договорів, укладених з Держгеонадрами.

Як наслідок, здійснення розрахунку початкової ціни продажу дозволу, який є невід’ємним етапом комплексу дій та рішень, необхідних для отримання адміністративної послуги, Держгеонадрами виділено в окрему платну послугу, що надавалась ДНВП „Геоінформ України”.

Отже, Держгеонадра, розширивши напрями діяльності та уклавши з ДНВП „Геоінформ України” договори про надання послуг, делегувало йому частину своїх функцій, за рахунок чого це державне підприємство одержало можливість отримувати доходи за рахунок коштів державного бюджету. Загалом за послуги, надані на виконання зазначених вище договорів, Держгеонадрами перераховано ДНВП „Геоінформ України” 9 011 626,92 грн коштів державного бюджету.

Про результати розгляду листа, заплановані та вжиті у зв’язку з цим заходи просимо поінформувати Рахункову палату.

З повагою

Голова

Валерій ПАЦКАН